

Mentorji: Aljoša Dekleva, Vasa J. Perović, Anja Vidic

Pripravili: Aljoša Dekleva, Vasa J. Perović, Anja Vidic

Arhitekturna delavnica Guma3 /

Architectural workshop Tyre3

Organizacija

UL Fakulteta za arhitekturo.

Kraj, datum

Fakulteta za arhitekturo, različne lokacije po Ljubljani; trajanje: 14 dni, zaključna predstavitev: 6. junij 2012.

Sodelujoči

Vodja delavnice: Aljoša Dekleva; **asistenta delavnice:** Anja Vidic, Jure Grohar; **študenti:** Primož Černelič, Vid Tancer, Jan Tinunin, Mitja Usenik, Ana Belčič, Sara Jesihar, Maja Omerzel, Sandra Stare, Ana Tori, Klara Tome, Sabina Troha, Manuela Zavec, Katja Božičko, Tadej Šadl, Polona Šušterič, Matej Tratnik, Matic Vrabič, Boris Vranič, Nika van Berkel, Neža Novak, Andraž Keršič, Špela Mandelc, Maša Mertelj, Maja Šavc, Maja Jenko, Kaja Todorovič, Tadeja Vidoni; **gostujoči kritiki:** Tina Gregorič, Dekleva Gregorič arhitekti, Miran Mohar, umetnik, kolektiv IRWIN, predavatelj na Inštitutu A.V.A.

Sredstva, pokrovitelj

Pokrovitelj: Avtocenter Špan.

Tema delavnice

Prostor in uporabnik sta v medsebojnem vplivu in soodvisnosti: Izvedba posega je prostorsko-socialni eksperiment v realnem času na javnem mestu za konkretnega uporabnika. Obravnava odnose uporabnik-prostor, uporabnik-uporabnik, prostorske in družbene meje, čutne zaznave... Je intervencija, ki pomeni prostorsko socialni sprožilec in vzbudi spremembo z ambicijo po začasni ali dolgoročni prostorski in družbeni integraciji.

Obravnavajo se konkretni urbani odprti javni prostori oz. lokacije v centru Ljubljane, ki so jih študenti izbrali v procesu identifikacije potreb po implementaciji z "arhitekturnim" posegom. Prostori, ki s svojim kontekstom (pa naj bo ta grajeni, socialni, politični ipd.) ponujajo potencial za njihovo nadgradnjo. Konkretno izbrane prostore so analizirali in predstavili kot variabilni socialni in časovni pogoj.

Arhitektura brez uporabnika ne obstaja. V izbranih prostorih je prepoznan in določen specifični uporabnik oz. skupina uporabnikov, katerih lastnosti in aktivnosti določajo "programsko nalogo" in s tem tudi namen in funkcijo posega.

Poudarek je na izpostavljanju konkretnega uporabnika z imenom, identiteto, individualnimi željami in preferencami, motoričnimi sposobnostmi, ergonomijo, ambicijami ipd. Predstavljene so konkretne zgodbe in scenariji konkretnih uporabnikov. Komu je materializiran produkt namenjen? Kdo ga bo uporabljal?

Uporabnikove lastnosti, potrebe, aktivnosti in posebnosti so potencirane oziroma pripeljane do ekstrema in tako uporabljene kot orodje pri oblikovanju posega v prostor.

Zakaj avtomobilske gume? Reciklaža. Avtomobilska industrija

neprenehoma proizvaja "odpadek", ki po zaključeni primarni uporabi še vedno v celoti zadrži svoje "naravne" materialne lastnosti (odpornost, obliko, prožnost, trajnost v atmosferi...) in kot tak predstavlja izjemen potencial za kreativno reinkarnacijo. Specifične lastnosti materiala so omejitev in potencial obenem. Končni produkt je z materialnim izborom omejen in tako posledica lastnosti uporabljenega materiala. Avtomobilska guma ima pravilno "ikonsko" geometrijsko obliko. Lahko se multiplicira, prereže, razpolovi, zapolni ipd. Prav tako ima vgrajene specifične konstrukcijske lastnosti: je dovolj prožna oz. ergonomska in obenem trdna oz. nosilna. Materialne lastnosti sugerirajo tektonska (firmitas), funkcionalna (utilitas) in oblikovna (venustas) izhodišča.

Rezultati

Udeleženci delavnice so v okviru metodologije - identifikacija degradiranega javnega prostora, analiza uporabnika, raziskava materiala - intervenirali s konkretnimi arhitekturno oblikovalskimi projekti na sedmih izbranih lokacijah:

Prešernova cesta

Na pločniku pred Nemškim veleposlaništvom v Ljubljani vsak dan čaka več deset prosilcev za delovno vizo, čakalna doba je pogosto daljša od 16 ur. Študentski projekt, v vrv ovite pnevmatike, ki služijo kot premično sedišče čakajočim na odobritev vize, s svojo socialno in družbeno kritično komponento presegajo osnovni cilj - izdelavo oblikovalskega objekta.

Metelkova

Delno vkopane avtomobilske pnevmatike različnih premerov se sestavljajo v krožno formo, ki na širšem - arhitekturnem nivoju tvorijo socialni prostor ene ali več skupin, na mikro-ergonomskem nivoju pa omogočajo parkiranje koles in naslanjanje, sedenje ter ležanje.

Trg Republike - Vhod v Centralno tehniško knjižnico

Urbani fotelji, ki jih sestavlja večje število pnevmatik, poskušajo začasno rešiti tri težave, ki se pojavljajo v prostoru intervencije - programska podhranjenost trga, slabo nakazan glavni vhod v CTK in pomanjkanje prostorov za oddih in neformalno branje v knjižnici. Velike dimenzije urbanega pohištva so hkrati tudi zaščita pred vandali.

Park za Filozofsko fakulteto.

Pnevmatike v dveh vrstah v polkrožni obliki nakazujejo "Speakers corner" in s tem opozarjajo na potenciale parka, ki je lahko več kot le tranzitna površina. Mali avditorij je zaradi bližine Filozofske fakultete tudi provokacija - liberalno mislečim revolucionarnim študentom ponuja, da prav tam preberejo svoj manifest in pričnejo uporniški shod.

Fakulteta za arhitekturo

Glavni vhod v šolo za arhitekturo svečano naznanja Plečnikov betonski baldahin. Kljub temu pa iz praktičnih razlogov večino uporabnikov vstopa skozi zadnji vhod in uporablja njegov

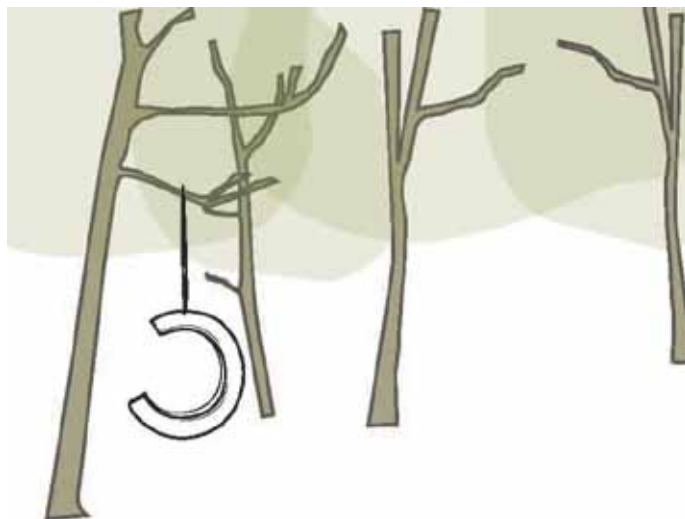
predprostor. Izhodišče projekta je bila skupina študentov, ki se sreča na cigareti in potrebuje točko okoli katere se lahko zbere in po možnosti odloži kavo. Nastali so hibridi med barsko mizo in pepelnikom, ki konzolno visijo iz stebrov pergole.

Študentsko naselje v Rožni dolini

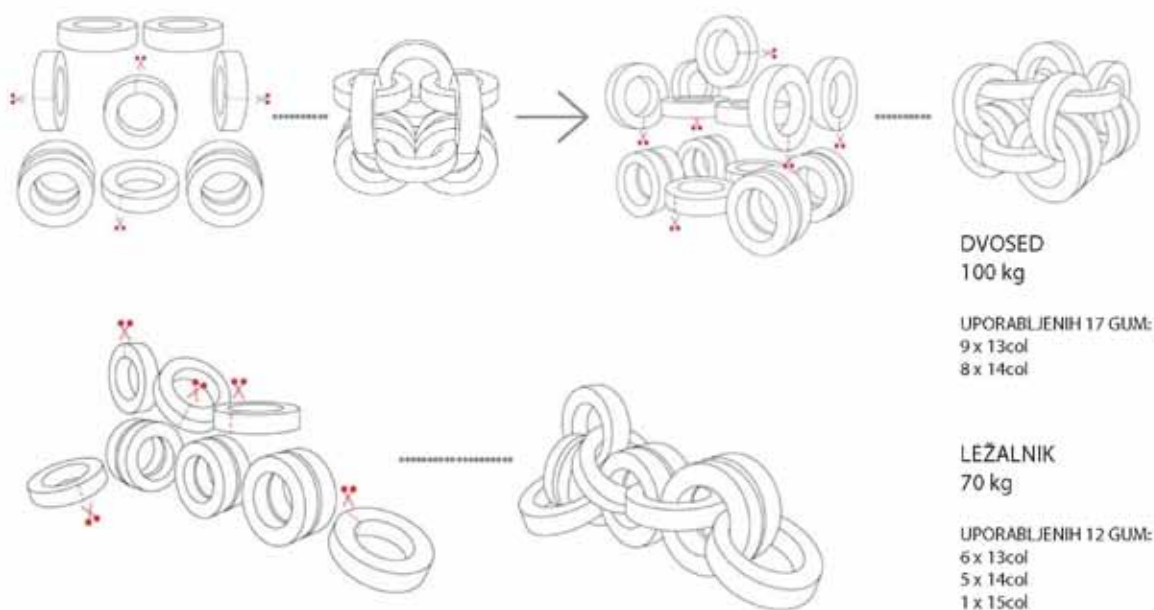
Analiza uporabnikov in prostorov je pokazala, da zelene površine med študentskimi domovi uporabljajo trije tipi uporabnikov: samotarji, navdušenci nad športom ter študenti, ki se med seboj socializirajo. Za vsako od treh skupin je bil razvit specifičen tip sedala, ki se nahaja na posebej izbranem delu parka, od velike prirezane traktorske pnevmatike, do visečega stola in ležalnika.

Kavarna TOZD - Galusovo nabrežje

Kavarna svojo podobo med drugim gradi na uporabi zelo raznolikega, nekonvencionalnega pohištva. Študenti so razvili zunanjo klop - niz pnevmatik, ki v obliki črke S zaobjame dve mizi. Isti element vzpostavlja introvertirano in ekstrovertirano situacijo na ulici, med seboj poveže dve družbi, ki uporabljata to alternativo klasičnemu stolu iz gostinske terase.

Slika 1: Razmišljanje o projektu s skicami in diagrami.

Slika 2: Načrtovanje izvedbe.

Slika 3: Delo.